

Elisabeth minnist

Elisabeth Henriksen: - Hvussu tað er at vera gamal í Føroyum? Tað er tað sama sum at vera ungur, sigur Elisabeth skemtliga. Hon hevur nóg góð minnir og hevur nú á gomlu døgum sínum, stundir at líta aftur um bak.

Komandi týsdag 25. september, eru liðin 65 ár, síðan Suðurstreymoyar Javnaðarfelag varð stovnað.

Ein av elstu limunum í Javnaðarfelagnum er Elisabeth Henriksen, sum í dag er 87 ára gomul.

Elisabeth Henriksen varð borin í heim í Havn, og hevur búið her alla tíð sína. Fyri fáum árum síðani flutti hon á Lágargarð, har hon býr í hugnaligum umhvørvi, við egnum innbúgvi - og sjálvandi nógvum lutum og myndum, sum minna um eitt langt og virkið lív.

- Tá tú tosar við Elisabeth Henriksen kemst ikkiuttanum at tosa um snikkaðastovufólkin og Javnaðarflokkin, og arbeiðið fyri at bota livikorini hjá fólki.

Elisabeth Henriksen: -

Pápi mín Jacob M. Mourtsen var sjálvstýrismaður í 20'um, men hann grandir seg altíð um, hvussu lítið hesin flokkur gjørdi fyri tann minni menta. Tá í tíðini var tað bert Andrass Samuelson í Sambandsflokkinum, sum royndi at bota um sosialu viðurskiftini.

- Pápi helt ógvuliga nógv av Andrass Samuelson, hóast teir ikki vóru partamenn.

BØTA UM LIVIKORINI

Tá Javnaðarfelagið varð stovnað, meldaði pápi seg inn í beinanvegin, tí hann var greiður yvir, at her mundi nakað fara at spyrjast burtúr, til tess at gera umstøðurnar betri fyri "tann meiniga mannin," og sama ár varð eisini Javnaðarflokkurin stovnaður.

- Pápi var handilsmaður og fólk komu til hansara, og bóðu hann skriva brøv o.a. fyri seg, og tí visti pápi nógv um, hvussu vánaligt fólk høvdu tað. Barnaflokkurin í Snikkaðastovu var stóru og pápi vildi serliga hava dreingirnar - teir vóru sjei í tali - at ganga í realskúla. Yvirlærarin kom ein dagin heim til okkum at tosa við pápa um at loyva mær at fara í realskúlan, men pápi segði nei. Hann helt ívalyst, at tað var meira umráðandi, at dreingirnir fingi góða skúlagongd.

Hevði tú áhuga fyri at fara í realskúlan?

- Nei, eg haldi ikki, men tað kom einamest av, at eg ræddist yvirlærarin, tí eg helt hann vera so strangan. Eg legði einki í tað.

KONURNAR DUGDU AT HÚSAST

Lisabeth og Palli Henriksen giftust í 1923 og fingi fimm børn. Tíðirnar vóru ógvuliga vánaligar og fólk høvdu ikki pening millum hendir. Tá fingi gomul fólk ellisrentu, men tað var bert 50 krónur árliga.

- Jú, tá var fátæksligt í nógvum heimum, men eitt er vist: - konurnar tá í tíðini dugdu at húsast. Tær bundu og seymaðu alt upp á bórini og dugdu at fáa nógv burtúr til matna, o.s.fr. Annars er at siga um hesa tíðina, at tey sum áttu kúgv og torv vóru væl fyri.

Tað var mest fiskaarbeiði at fáa, og bæði kvinnur og menn arbeiðdu í fiskinum, og tá bórini vóru so mikið fræg, at tey kundu taka eina hond við.

700 KR. FYRI EINI HÚS

Um hetta mundið kom býlingurin í Havn, sum fekk navnð Rabarburkvarterið. Navnið kom av, at húsini sum rabarbur vuku upp har. Tá kostaðu eini hús 700 krónur at byggja. Tað var stórupphædd, og Palle og eg høvdu ikki ráð at fara undir húsabygging, so vit giftust inn til foreldur míni, í Snikkaðastovu úti á Reyni. Langabbi ommu bygdi hesi húsini í 1774, og av tí at hann var snikkari, fingi húsini hetta navnið.

Seinni bygdi pápi upp í

Elisabeth Henriksen minnist aftur í tíðina tá hon var nýgift, og hvussu tað var hjá manninum Palla at koma inn í Snikkaðastovufamiljuna.

Hann hevði eisini stóran áhuga fyri almennamálum og visti sjálvur, hvat tað hevði at týða, at fólk høvdu ringar liviumstøður.

- Palli gjørdist fardirleysur, bert fyra ára gamal. Eftir sat mamman við fyra smáum børnum og ongari inntøku. Hon noyddist at lívbjarga familjuni við tí, sum hon gera við egnum hondum.